

ŘEŠENÍ MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ VZNIKLÝCH V OBCI

VELITELEM ZÁSAHU A STAROSTOU OBCE

Vlivem vývoje dochází ke změnám, které v některých případech vedou ke vzniku mimořádných událostí. Mimořádná událost je škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací.

Jedná se převážně o tyto případy vzniku mimořádné události:

- povodně nebo přívalové deště, krupobití,
- destrukce (narušení hrází) vodních přehrad a hrází rybníků, vodních nádrží, protipovodňových hrází
- bouře, větrné smrště, vichřice, tornáda, či blesky,
- sněhové kalamity, závěje, sněhové vánice, námrazy, náledí, silné mrazy,
- dlouhotrvající vedra, sucha,
- epidemie a pandemie,
- nákazy,
- výbuchy a požáry,
- výrony a úniky nebezpečných látek,
- radiační nehody, radiační havárie,
- dopravní nehody (silniční, železniční, letecké)
- poškození, rozrušení, destrukce staveb,
- přerušení dodávek energií, vody,
- kontaminace a zamoření půdy, ovzduší.

Tyto mimořádné události jsou řešeny v rámci bezpečnostního systému České republiky hlavními složkami Integrovaného záchranného systému – Hasičským záchranným sborem, zdravotnickou záchrannou službou a Policií České republiky, případně i ostatními složkami dalšími integrovaného záchranného systému. Za řešení mimořádné události odpovídá velitel zásahu. V případě rozsáhlých mimořádných událostí velitel zásahu bude vyžadovat součinnost starosty obce.

Koordinování záchranných a likvidačních prací v místě nasazení složek integrovaného záchranného systému a v prostoru předpokládaných účinků mimořádné události a řízení součinnosti těchto složek **provádí velitel zásahu**, který vyhlásí podle závažnosti mimořádné události odpovídající stupeň poplachu podle příslušného poplachového plánu integrovaného záchranného systému.

ÚKOLY VELITELE ZÁSAHU při řešení mimořádných událostí a provádění záchranných a likvidačních prací

Velitelem zásahu, pro potřeby provádění záchranných a likvidačních prací, je velitel jednotky požární ochrany nebo příslušný pracovník hasičského záchranného sboru s právem přednostního velení. Pokud na místě zásahu není ustanoven velitel zásahu, řídí součinnost složek integrovaného záchranného systému zástupce složky integrovaného záchranného systému, který v místě zásahu provádí převažující činnost (např. lékař záchranné zdravotnické služby, příslušník Policie ČR).

Osoba velitele zásahu pro potřeby provádění záchranných a likvidačních prací je označena reflexní vestou s nápisem na zádech „*Velitel zásahu*“, nebo pouze červenou páskou na levé paži s nápisem „VZ“. Se starostou obce komunikuje pomocí spojových prostředků (mobilní telefony), ústně, přes OPIS HZS Jihočeského kraje, nebo použije tzv. „spojku“, k předání informace.

VELITEL ZÁSAHU při řešení mimořádné události

- a) organizuje záchranné a likvidační práce s ohledem na zásady koordinace složek a po konzultaci s vedoucími složek stanoví celkový postup provedení záchranných a likvidačních prací; při tom vychází z typové činnosti složek při společném zásahu,
- b) zajišťuje součinnost mezi jednotlivými vedoucími složek, včetně označení velitele zásahu, náčelníka a členy štábu velitele zásahu a vedoucího složky,
- c) ukládá příkazy vedoucím složek; síly a prostředky složek nadále podléhají vedoucím složek,
- d) organizuje členění místa zásahu,
- e) stanovuje v místě zásahu svého nástupce pro případ předání funkce velitele zásahu,
- f) organizuje spojení mezi místem zásahu a územně příslušným operačním a informačním střediskem při předávání informací
- g) vyhledává nebo upřesňuje pro místo zásahu odpovídající stupeň poplachu územně příslušného poplachového plánu integrovaného záchranného systému
- h) povolává potřebné množství sil a prostředků složek na místo zásahu prostřednictvím územně příslušného operačního a informačního střediska,
- i) organizuje součinnost složek s ostatními právníky a fyzickými osobami poskytujícími osobní a věcnou pomoc, se správními úřady, s orgány obcí a jejich organizačními složkami.

Zásady koordinace složek integrovaného záchranného systému

Koordinace složek spočívá v zajišťování následujících činností:

- a) vyhodnocení druhu a rozsahu mimořádné události a jí vyvolaných ohrožení za využití výsledků souběžně organizovaného průzkumu,
- b) uzavření místa zásahu a omezení vstupu osob na místo zásahu, jejichž přítomnost zde není potřebná,
- c) záchrana bezprostředně ohrožených osob, zvířat nebo majetku, popřípadě jejich evakuace,
- d) poskytnutí neodkladné zdravotní péče zraněným osobám,
- e) přijetí nezbytných opatření pro ochranu životů a zdraví osob ve složkách,
- f) přerušování trvajících příčin vzniku ohrožení vyvolaných mimořádnou událostí, například provizorní opravou, zamezením úniku nebezpečných látek, vyloučením nebo omezením provozu havarovaných zařízení,

- g) omezení ohrožení vyvolané mimořádnou událostí a stabilizace situace v místě zásahu, například hašením požárů, ochlazováním konstrukcí, ohraničením uniklých látek, odstraněním staveb a porostů nebo provedením terénních úprav,
- h) přijetí odpovídajících opatření v místech, kde se očekávají účinky při předpokládaném šíření mimořádné události, které zajistí
1. průzkum šíření mimořádné události,
 2. informování nebo varování obyvatelstva na území ve směru šíření mimořádné události, která je může ohrozit svými účinky,
 3. evakuaci obyvatelstva, popřípadě též zvířat,
 4. vyhledání zraněných nebo bezprostředně ohrožených osob,
 5. ošetření zraněných osob,
 6. poskytnutí pomoci osobám, které nelze evakuovat,
 7. regulaci volného pohybu osob a dopravy v místě zásahu a v jeho okolí,
 8. střežení evakuovaného území a majetku,
- i) poskytnutí nezbytné humanitární pomoci postiženým osobám,
- j) poskytnutí neodkladné veterinární péče zraněným zvířatům,
- k) poskytování nutných informací příbuzným osobám, které jsou výrazně postiženy mimořádnou událostí,
- l) podávání nezbytných informací o mimořádné události a o prováděných záchranných a likvidačních pracích sdělovacím prostředkům a veřejnosti,
- m) dokumentování údajů a skutečností za účelem zjišťování a objasňování příčin vzniku mimořádné události,
- n) dokumentování záchranných a likvidačních prací, které obsahuje základní přehled o nasazených složkách a časový sled prováděných činností.

VELITEL ZÁSAHU při řešení mimořádné události (provádění záchranných a likvidačních prací) v místě zásahu oprávněn:

- zakázat nebo omezit vstup osob na místo zásahu a nařídit, aby místo zásahu opustila osoba, jejíž přítomnost není potřebná, nařídit evakuaci osob, popřípadě stanovit i jiná dočasná omezení k ochraně života, zdraví, majetku a životního prostředí a vyzvat osobu, která se nepodřídí stanoveným omezením, aby prokázala svoji totožnost; tato osoba je povinna výzvě vyhovět,
- nařídit bezodkladné provádění nebo odstraňování staveb, terénních úprav za účelem zmírnění nebo odvrácení rizik vzniklých mimořádnou událostí
- vyzvat právnické a fyzické osoby k poskytnutí osobní nebo věcné pomoci (zdroje vody, spojová zařízení, traktory, nákladní auta, valníky, nakladače, jeřáby, autobusy, pily, pytle, materiál – písek, kámen, řezivo apod.)
- zřídit štáb velitele zásahu jako svůj výkonný orgán a určit náčelníka a členy štábu. Členy štábu jsou zejména velitelé a vedoucí složek integrovaného záchranného systému. Členy tohoto štábu mohou být dále fyzické osoby a zástupci právnických osob, se kterými složky integrovaného záchranného systému spolupracují nebo které poskytují osobní nebo věcnou pomoc,
- rozdělit místo zásahu na sektory, popřípadě úseky a stanovit jejich velitele, kterým je oprávněn ukládat úkoly a rozhodovat o přidělování sil a prostředků do podřízenosti velitelů sektorů a úseků.

VELITEL ZÁSAHU pro zabezpečení záchranných a likvidačních prací v součinnosti a hasičským záchranným sborem kraje dále:

- zabezpečuje varování a vyrozumění,
- koordinuje záchranné a likvidační práce,

- organizuje zjišťování a označování nebezpečných oblastí, provádění dekontaminace a dalších ochranných opatření,
- organizuje a koordinuje evakuaci, nouzové ubytování, nouzové zásobování pitnou vodou, potravinami a dalšími nezbytnými prostředky k přežití obyvatelstva,
- organizuje a koordinuje humanitární pomoc,
- stanoví dočasná omezení k ochraně života, zdraví, majetku a životního prostředí (zakáže nebo omezí vstup osob na místo zásahu, nařídí evakuaci osob, je oprávněn vyzvat osobu, která se nepodřídí stanoveným omezením, aby prokázala svoji totožnost, a tato osoba je povinna výzvě vyhovět, vykáže osoby, které se nepodílejí na poskytování záchranných a likvidačních prací z místa zásahu),
- předává starostovi obce zjištěné informace, které nastanou během provádění záchranných a likvidačních prací a jejich odstraňování
- vstupuje na obecní i soukromé plochy, nemovitosti, za účelem provedení záchranných a likvidačních prací, zdoání mimořádné události,
- vyhledává bezprostředně ohrožené osoby,
- zajišťuje podávání informací o zásahu sdělovacím prostředkům a veřejnosti,
- organizuje poskytování informací příbuzným osob, které byly postiženy mimořádnou událostí
- plní úkoly uložené starostou obce s rozšířenou působností, nebo hejtmana, jako orgánu oprávněného koordinovat záchranné a likvidační práce

Koordinování záchranných a likvidačních prací v místě nasazení složek integrovaného záchranného systému a v prostoru předpokládaných účinků mimořádné události a řízení součinnosti těchto složek provádí velitel zásahu, který vyhlásí podle závažnosti mimořádné události odpovídající stupeň poplachu podle příslušného poplachového plánu integrovaného záchranného systému.

Za řešení mimořádné události odpovídá velitel zásahu.

V případě rozsáhlých mimořádných událostí velitel zásahu může vyžadovat součinnost starosty obce.

Například:

- zajištění náhradního ubytování postižených osob, rodin
- zajištění veřejného pořádku
- zajištění krátkodobé evakuace – péče o evakuované osoby
- zajištění informování občanů obce